1870. II. évfolyam. 232. szám. Hétfő, november 28.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szam 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-haz földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A Beust vöröskönyve.

*.) A vörös könyv, mely Beust közös külügyér pennája alól kikerült, nevének jogosultságát igénytelen boritéka szinétől kölcsönzé s utánzata a sárga, kék sat. könyveknek, melyeket más hatalmasságok külügyi vezetői minden évben egyszer világ elé bocsátanak; mintegy a közvélemény előtt számot adva működésük és irányzatok felől.

És ez igen helyes szokás. Mert a diplomatiai ügyek a nyilvánosság foruma elé kerülnek s ugy az állam népét képviselő közvélemény — illetőleg ennek közege a napi sajtó, meghányhatja- vetheti azokat, mint olyakat, melyektől rendesen a béke vagy háboru s a népek jóléte, vagy boldogtalansága függ.

A delegatio megteremtésével megszülemlett „vöröskönyv"-nek immár negyedik évfolyama fekszik előttünk.

E negyedik kiadást feszült érdekeltséggel várta a világ. Nem is csoda.

Még le sem zajlott nyugoton az öldöklő harcz s már kelet felől tolulnak a vészes fellegek, melyek Ausztria-Magyarország békéjére is zavarólag hathatnak, sőt ezt végzetteljes háboruba bonyolithatják.

Mindenki óhajtja tudni, ugyan mit tartalmaz e sybilikus „vöröskönyv", mely a külügyérség tevékenységéről czélzatairól stb. ad fölvilágositást s némi átnézetet a diplomatiák időszaki érintkezései felől.

Az ez évi vöröskönyv az 1869 évi augusztus havától jelen év november végéig terjedő időszakot foglalja magában, 159 darab okmányt tartalmazva, melyek részben, a jelen viszonyokkal szemben kétségkivül némi érdekkel birnak.

Mi azonban mellőzendőnek véljük mind amaz okmányoknak fölemlitését, melyek a rohamos események folytán immár csak másodrendü érdekkel birnak; s kiválóan annak szellőztetésére szoritkozunk, mely hazánkat jelenben közvetlenül érdekli: a keleti kérdésre vonatkozó két sürgönyre, melyeket Beust gróf f. hó 16-ikán Gortsakoff herczeg ismert körsürgönyére válaszul küldött.

Mielőtt a körülményekhez képest a vöröskönyv tartalmára ismételve visszatérhetünk, egyelőre ama jegyzékekbe markolunk, melyeket Beust gróf Chotek grófhoz Szt. Pétervárra küldött s a melyekben az orosz kabinet által a párisi szerződés némely pontjainak megszegése meglehetős élesen itéltetik el s határozottan nemzetközi sérelemnek tekintetik, de mindamellett látszik a nemes grófon, hogy remeg a keleti kérdés kifejlődésétől s azért látja oly rózsás szinben a keleti mozzanatokat, midőn nem látszik hinni, hogy a bonyodalomnak csak fegyver vethet véget; vagy nagyon bizik állampolitikai bölcseségében, mely az északról fenyegető áramlatnak képes leend kardcsapás nélkül véget vetni.

Mi nagyon óhajtanók, hogy a viszály nemzetközileg békés uton intéztetnék el, de megvalljuk, Beust gróf ez optimismusával teljességgel egyett nem érthetünk.

Minden nyilván oda mutat, hogy az orosz kabinetnek az 1856-iki nemzetközi szerződés megszaggatása, csak puszta ürügy, melylyel meszeható czélzatait leplezgesse.

Amely kabinet oly sürgönyt mer az érdekelt hatalmasságoknak küldeni, arról föl lehet tenni, hogy előre számitott minden eshetőséggel s lehetőleg rendezte ügyeit.

Az képzelhetlen, hogy a muszka, kinek, mondhatni, legügyesebb legfurfangosabb diplomatái vannak, csupán saját szakállára vivjon háborut a Feketetengeren.

Mi azt hiszszük, hogy előbb véd- és daczszövetséget kelle kötnie valamelyik hatalommal.

Hogy ez a porosz lenne, afelett alig kétkedhetünk.

Első tekintetre ugylátszik, mintha e véd- és daczszövetség csak Poroszország semlegességére szállittatnék le.

Meglehet.

Azonban egyet nem szabad a számitásból kifeledni.

Bismarck gróf, ki Francziaországban a hóditás — a foglalás politikáját követi, ki tudja, vajon ha keleten az ágyuk meg dördülnek, nem köt-e rögtön békét a francziákkal, még Elsasz és Lotharingia lemondásával is, ha például Gortsakoff a véd- és daczszövetség jutalmaul Poroszországot Ausztria német tartományaival kecsegtetné.

Mi ugyan nem hiszszük, hogy ilyesmi megtörténhetnék a nélkül, hogy Németországban egy elkeseredett forradalom ne törne ki; azonban mindenre készen kell lennünk s aszerint szükséges előintézkedéseinket tenni.

Ezért nem tetszik nekünk a vöröskönyvnek rózsaszin reménynyel kecsegtető hangja, mintha a háboru oly messze távolban lenne, hogy amiatt aggódnunk is fölösleges.

Jobb, ha a veszélyt, mely minket fenyeget, egész nagyságában látjuk s annak elháritására is akképen teszszük előintézkedéseinket.

Épezért csak helyeseljük a delegatiók elnökei előbeszédeinek ama pontjait, melyekben a fenyegető bajt kiemelik, körvonalozzák. A dolgok szépitésével nem lehet az ohajtott czélt elérni, mert csak jogosulatlan önelbizakodásra s későbben keserü csalódások előidézésére szolgálna az.

Ellenkezőleg, föl kell ismerni a veszély nagyságát s öntudatosan nézni azzal szembe, higgadt férfiassággal és semmit el nem mulasztani, ami annak legyőzésére tényezőleg hathat.

A vörös könyvben foglalt ügymeleg magaviselet mellett s a fölsemvevés elvével könyen iszonyu veszélybe juthatnánk.

— **A honvédkinevezes** valahára megérkezett a tegnapi hivatalos lapban; a tettleges állományban a gyalogságnál alezredesekké lettek: Péchy Ede, Fábri Lajos, Artner Rezső, Mayer Ferencz, Jaczkovszky József, Titteldorf József, Váradi János, Hauszer Károly, Pongrácz István, Szabó József, Edényi Lipót, Zombat István, Nagy Antal. A lovasságnál alezredesek: Schweinitz Gyula gr. Vay László gróf, Komlóssy Lajos.

— **A delegatiókat** ő felsége tegnapelőtt délben fogadta. Ő felsége mindkét delegatió előtt hangsulyozta a delegatiók összehivásának előzményeit is, s hogy ujabb fontos események járultak amaz előzményekhez.

— **A hadsereg és tengerészet** részére 1871-re 154 millio s 974696 frt kivántatik a delegatiótól, és igy 69 millió 477 ezer 74 frttal több, mint 1870-re, — a közös pénzügyministerium költségvetése 1,783,810 frt, és igy az is mintegy 40,000 frttal nagyobb a tavalyinál; a közös külügyministerium költségvetése 3 millió 928 ezer 287 frt és igy az ideinél kisebb 196,000 frttal.

— **Bécs**, november 26-án. A jelen ministerium nagyon valószinüleg megmarad, csak Petrino és Taafe fog szakminiszterek által helyesittetni. Potocki sem az alkotmánypártiakkal, sem az auotnomistákkal közös egyetértésre nem juthat.

— **Az északnémet szövetségi** gyülésnek nov. 24-én Berlinben a királyi lak fehér termében megnyitása alkalmával, a trónbeszéd azon része, melyben a déli németállamokkal kötött uj szerződésekről tétetik emlités, többszöri lelkes felkiáltásokkal helyeseltetett.

— **Berlin**, november 26-án. A belépési szerződés Würtemberggel ma iratott alá.

— **Berlin**, nov. 26. A reichstag első és második olvasásban elfogadta a kormány által előterjesztett kölcsönfölvételt. Delbrück kijelenti, hogy a würtembergeli szerződés tegnap iratott alá. A Bajorországgal kötött szerződés 23-án iratott alá Versaillesban.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, nov. 28.

Versailles, nov. 26. Manteuffel hadtestéről kellemetlen hirek érkeznek; az előnyomulással Amiens ellen két izben kellett felhagyni.

Berlin, nov. 26. Falkenstein tk. Mainz kormányzójává neveztetett, Waldenar hg. a mostani kormányzó, mivel Auguszta királynő ottlétekor polgárokkal s nem nemesekkel társalgott — elbocsáttatik.

München, nov. 26. Közelebb minden bajor gyalog és vadászzászlóalj után 100 ember megy pótlék gyanánt Francziaországba.

Berlin, nov. 26. Thionvilleban 200 ágyu került kezünkbe, és 4000 fogoly.

Berlin, nov. 26. (Hivatalos) Ludaritz ezredes 24-én a Roye és Amiens közt fölállitott mozgónemzetőröket megverte, kik hátrahagyták a podgyászt és Bray felé futottak. Később Ludaritz kémszemlén járt két századdal és 6 ellenséges zászlóaljat támadott meg és nem jelentéktelen veszteséget okozott a francziáknak, részünkről csekély a veszteség.

Tours, nov. 26. (Hivatalos.) Gambetta ide érkezett. Ugy látszik, hogy az ellenség több rosz eredmény után Lyonban központosittatik. Két zászlóalj 2 ágyut megtámadott 1500 porosz Deunin mellett és őket megvervén Quesnelig üldözték. A poroszok 22-én éjjel megszállták Belémet; 20,000 porosz Lemars felé menve Beleire előtt látszik állást venni, de tegnap Reton irányában vonultak vissza.

Keleti kérdés.

= Az „Independance belge"-nek irják Londonból, hogy a bécsi cabinet azon választ, melyet a Gortsakoff-féle hires jegyzékre Pétersburgba küldött, egyidejüleg tüstént Berlinben is közölte A berlini osztrák követ még ezen kivül tudatta Thiele urral azt is, hogy Ausztria Németországban minden bevégzett tényt elismer, azonban a Németország és Ausztria közötti jó viszony fenmaradása Poroszországnak keleti politikájától függ. Ausztria számol arra, hogy Poroszországgal jó egyetértésben marad, mert ő részéről nem igyekszik terület nagyobbodásra keleten, hanem csupán Oroszország ellen akarja védeni magát.

Igen érdekes volna tudni, ha vajon ezen tudósitás igaz-é. Ha az osztrák-magyar kormány a válaszsürgönyt Berlinbe közölte, s ez által Poroszország iránt barátságos előzékenységet mutatott, ez igen okos, jól kiszámitott lépésnek lenne nevezhető.

Mert azon válságban, mely az orosz állami kanczellár sürgönye által oly hirtelen és váratlan módon állott be az európai politikai körökben, igen sok függ a porosz kormány magatartásától. Ha valóban igaz az, hogy Ausztra magatartására, sőt Törökországéra nézve is Angliáé lesz az irányadó, akkor nem kevésbé helyes az, hogy Oroszország magatartását pedig Poroszországé fogja szabályozni. E jelen perczben ugyan meg van kötve Poroszország keze, s a politikailag most alakulásban levő Németországnak minden ereje a franczia főváros körül van összpontosulva. Igy néhány hétig, sőt lehet hónapig Németország nem fog döntőleg befolyni a keleti kérdésbe, de azon a napon, a melyen a béke Francziaországgal aláiratott, változik a helyzet. Oroszország czéljai melyeket a párisi béke megsértése által elérni akar, csak idő multán mehetnek teljesedésbe; és mielőtt az orosz kabinet az előtte lévő terhes utnak csak egynegyed részét megtette is, már rendelkezése alatt állhat a német hatalom ereje is.

Ha a porosz és orosz kabinet közt titkos egyetértés létezik, akkor Gortsakoff herczegnek a jelen pillanatban nem sokat kellene gondolni Poroszországgal. Ez esetben az osztrák válaszjegyzéknek a berlini kabinettel közlése, s egy általán a barátságos közeledésnek Ausztria részéről való megkisértése hasztalan és czéltalan lenne. De mi nem hiszünk semmit azon titkos egyetértésben, a melyről annyit beszélnek. Nem hiszünk abban, mert ezen egyetértés által Poroszországra semmi haszon nem háramlik. Sőt ellenkezőleg, Poroszország előnye, a mi pedig politikájának főrugója és irányadója szokott lenni, épen az ellenkező magatartásra utalja őt. Meglehet, hogy az emsi találkozásnál Gortsakoff herczegnek tétettek ajánlatok, hogy azáltal Oroszország semlegessége a franczia-porosz háboru tartamára biztosittassék, de mi azon nézetben vagyunk, hogy Bismarck ezeket ép oly kevéssé fogja teljesiteni, mint azokat, melyeket 1865-ben Biarritzban Napoleonnak tett. Egy oly államférfi mint ő, lehetetlen, hogy vak legyen oly tény ellenében, mint az, hogy Poroszországnak az Oroszországgali szövetség csak kárt okozhat.

Néhány jel oda is mutat, hogy a két hatalmasság állitólagos egyetértését nem szabad igen könnyenhivőleg fogadni. Ha Gortsakoff herczeg Poroszország segélyéről, sőt csak annak teljes semlegessége felől a keleti kérdésben biztositva volna, akkor bizonyosan nem ezen időpontot választotta volna a szerződés felmondására, hanem várt volna mindaddig, mig Poroszország teljes erejével oldala mellé állhatott volna. Azon igéretre, mi neki Emsben tétetett, valószinüleg igen keveset, vagy semmit sem ad a vén, a ravasz diplomata. Angol lapokban olvassuk, hogy az orosz fellépés igen kellemetlenül érintette Bismarckot, s a franczia sajtó ezt, mint kedvező fordulatot Francziaországra nézve zsákmányolja ki. „Bismarck ur," olvassuk egy franczia hirlapban, „csalatkozott ravasz számitásában. Azt hitte, hogy hatalmas királyát Vilmost csak ugy könnyedén német császárrá koronáztathatja. De most mesterére talált Gortsakoff herczegben." Sőt a toursi kormány azon reménynyel kecsegteti magát, hogy a békekötésnél Oroszország barátságos segélyére számolhat, sőt magában Németországban is hallhatók már egyes hangok, melyek ezen gondolatot hazafiui aggodalommal fejezik ki.

Mindezt tekintetbe kell venni és meg kell fontolni. Hát talán csak porosz politika nem látná ezen közvetlen közelében fekvő dolgokat. Nem látná azt be, mit az egész Európa tud és érez, hogy Oroszország közös veszedelem egész Európára nézve? Igaz ugyan, hogy az orosz hóditási vágyak éle első sorban Ausztria-Magyarország ellen van irányozva, s mindenki ismeri Pogodinnak, e hirhedt muszka izgatónak azon szemtelen szavait: „Az ut Bécsen át vezet Konstantinápolyba." De hogy az orosz óriás nem állapodik meg, ha egyszer sikerülend neki Ausztria-Magyarországot megsemmisiteni, s hogy tovább fog nyomulni előre nyugot felé, s hogy a legfélelmetesebb veszély Németországra nézve egy orosz franczia szövetségben feküdnék, ezek mind oly állitások, melyeknek megczáfolása csaknem lehetetlen.

Mindenesetre az orosz politika elveihez tartozik az, Poroszországnak hizelegni, s azt Ausztria ellen izgatni. Ezen rendszer nem tegnapi keletü, régi már ez, s nem sokára elkezdődött a szabadságharczok után, melyeknek reményei részben azért semmisültek meg oly csufosan, mert akkor Oroszország Németországnak szövetségese volt. Az orosz politika, a mint ma azt ismerjük, már 1825-ben körvonalozva volt egy Pozzo di Borgonak okt. 16-án irt sürgönyben. E hires diplomata Oroszországnak a keleteni feladatát ritka cynismussal abban foglalja össze, hogy vegye el erőszakkal azt, mit az erőszak foglal el előle, s szállja meg Moldvát és Oláhországot; különben nyilatkoztassa ki, hogy a békét megsérteni nem akarja, s a kardot csak a maga védelmére fogja kihuzni akkor, ha a törökök ezen megszállás következtében megtámadnák a Dunafejedelemségeket.

Bécs, novemb. 29. Montenegróból, jövő hirek szerint, orosz rendeletre 20,000 embert állit fel, kik háboru esetén Dalmatia és Herczegovina fellázitására rendelvék.

London, nov. 26. Gortsakoff felelete tegnap érkezett ide. A minisztertanács hétfőn fog tárgyalni fölötte. — Gortsakoff az elfoglalt állást föntarja és arra utal, hogy más hatalmak megsértették az 1856-ik évi szerződést. — Gortsakoff nem hiszi, hogy az Oroszország által inditványozott konferenczia eredményre adna kilátást.

Ujdonságok.

* **Azon kegyeletes részvétért**, melyet néhai drága emlékü jó atyám Balogh Péter superintendens végtisztessége megadása alkalmával, a főtiszteletü és tekintélyü egyházkerület jelenvolt tagjai, a városi testületek, minden rendü és rangu polgára jelenlétökkel tanusitani sziveskedtek, — különösen a nemes tanuló ifjuság páratlan őszinte készséggel teljesitett megtisztelő végszolgálatáért, legmelegebb hálás köszönetemet, e sorok által kifejezni kedves, s elengedhetlen kötelességemnek ismerem.
Debreczen, november 27-én 1870.

Balogh Imre, mk.
kir. vegyes birósági ülnök.

* **Tudomásul**. Néh. főt. Balogh Péter superintendens halála alkalmából több, sőt mondhatjuk számos oldalról küldettek be részvétnyilatkozatok hozzánk közlés végett; épen ezek számos voltában rejlik oka annak, hogy azokat itt egybefoglalva emlitjük meg, miután lapunk nem rendelkezik annyi térrel, hogy azokat mind sorról-sorra közölhetnők, kivételt tenni pedig e tekintetben nem tehetünk. Szolgáljon ez tudomásul és felvilágositásul az illető részvétnyilatkozatok beküldőinek. — A szerkesztőség.

* **A szinházban tegnap este volt** az első vasárnapi bérletszünetes előadás. A páholyok megszokott rendes közönsége csaknem egészen hiányzott, de a helyett valóban nagy gyönyörüséggel szemléltük a telt páholysorokat, melyeket pár alsó páholy kivételével a szini előadások iránt napról napra nagyobb érdeklődéssel viseltető polgárcsaládok foglaltak el. A ki ismeri a mi viszonyainkat, s tudja azt, hogy ezelőtt a közrendü polgárság minő ellenszenvvel viseltetett a szinház iránt, lehetetlen, hogy ne méltányolja az intendatura tapintatos és buzgalmas müködését, melynek csakugyan sikerült alkalmas darabok előadása, diszes megkapó kiállitás által a polgárság emlitett osztályára nézve is mondhatni annyira megszokott életszükségé tenni a szinházba járást, hogy most vasárnaponként több százra megy azok száma, kik hely nem léte miatt kénytelenek visszafordulni a szinháztól. Igy már csakugyan be fog következni a nézőtér megnagyobbitásának szüksége.

* **Felhivás a nőegylet tagjaihoz**. Tisztelettel felkérem a debreczeni nőegyletnek alapitó, részvényes és pártoló tagjait, kik tartozásaikat 1869/70. évről le nem rótták, hogy azokat, folyó évi decz. 31-ig hozzám beküldeni sziveskedjenek.

Minthogy pedig az 1870/71 évre vonatkozó fizetések határideje is f. é. nov. 1-én veszi kezdetét: kötelességemnek tartom az egylet tisztelt tagjait értesiteni, hogy naponként d. e. 10—11 óra között az egylet részére teljesitendő fizetéseket sz.-annautczai 2266 számu házamnál elfogadom, és nyugtatványozom.

Márton László,
egyleti pénztárnok.

* **A tornaegylet** tegnap d. u. 3 órakor tartá meg tisztujitó gyülését; a közbizalom az elnöki tisztségre ismét Varga Lajost emelte, alelnökké szavazattöbbséggel Buzás Pál választatott, jegyzővé Klekner Rezső lett. Választmányi tagokká ujonnan megválasztattak: Tóth Sámuel tanár, Szepessy Antal, Komlóssy Imre, Psenyeczky Nagy Sándor, Makó István, Komjáthy László; póttagok: Mayer Emil, Gálocsy Gusztáv, Csécsi Mór, Csanádi István, Gyürky Sándor. A régibb választmányi tagok közül 6 — az alapszabályok szerint, megmaradt. Tiszteletbeli tagokká választattak: a négy ref. egyházkerületi főgondnok: Dégenfeld Imre gr. Lónyai Menyhért, Tisza Kálmán, Vay Miklós báró, továbbá Andrássy Gyula gróf, mint honvédelmi ügyér, Eötvös József b. mint közoktatási ügyér, Széchenyi Ödön gr. a tornászat terén szerzett érdemeiért, és még Matolay Elek, a pesti — dr. Kania József a soproni, — Walbach Mór a nagykanizsai tornaegyletek elnökei. Pénztárnok Kubinyi Kálmán. Az alapszabályok ujból átvizsgálására küldöttség neveztetett ki, hogy azokat a közgyülés ujabb határozatai szerint módositsák. E gyülésen sokan lettek alapitó tagokká. Felmerült a nemzeti tornaegyleti ünnepély megtartása is, mire nézve kimondatott, hogy ha a pestiek nem óhajtják azt ott megtartani, akkor mindenesetre Debreczen fogja azt létesiteni.

* **A terménycsarnok ügyében**. A „Debreczen" folyó hó 22-kén megjelent száma napi ujdonságai között az emlittetik fel, hogy az

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczнő.

Regény a bécsi életből.
Irta: **Haffner Károly**.
NEGYEDIK FEJEZET.

Az inspector ur.

(Folytatás.)

Visszaforditottunk néhány lapot Bécs magán eseményei történetébe, hogy olvasóinkat egy oly eseménynyel megismertessük, mely minden nemes érzelmet és indulatot kiölt egy embernek kebelében, s a kit most e legtekervényesebb utakon kellend követnünk.

Ismét a pénz demona az, mely hatalmas kezzel kuszálja össze az emberek sorsának szálait.

Egy nő megsebesitette ezen démont, s most az egész nemnek kell azért véreznie.

Ezen egy messze állott bosszujától, de mindazok, kik közel állottak hozzá irgalom nélkül a bün martalékává tétettek általa.

De azt sem tévesztette el soha szeme elől, kitől magát elárulva és megvetve hitte. Megesküdött, hogy még e nőre nézve is ütni fog egyszer a lakolás órája.

Most már tudhatjuk, hogy mért nem üzött csak egy csepp vert is azon undok fogadás Erlenstein arczába, s talán azt is nem sokára kitaláljuk, hogy miért igyekezett az elnöknek kissé könnyelmü öcscsét magának megnyerni.

Hohenau ur megtartotta szavát. Mert néhány nap mulva a közlött beszélgetés után a hivatalszolga Erlensteinnak meghozta azon kinevezési okmanyt, mely az öreg Bienenfeldet hivatalába visszahelyezte.

Ezen okmánynak kellett a bankár előtt az utat az öreg Bienenfeldhez, vagyis inkább leányához megnyitni.

De hiszen ez annyit tenne, mint ajtostól rohanni a házba. Az öreg hivatalnok igen különösnek találhatná azt, hogy a börze-fejedelem őt a padlás szobácskában meglátogatja, csak azért, hogy neki egy kinevezési okmányt adjon át. Erlenstein ur megváltoztatta müködési tervét.

Az öreget rövid, száraz hangon irt üzleti levélben hivatta magához az irodába.

Ez nem váratott sokáig magára, s egy óra mulva a felhivás után megjelent a milliomos irodájában.

„Ön Bienenfeld?" kérdé Erlenstein, a nélkül, hogy fő könyvéből feltekintett volna.

„Bienenfeld Gottlieb," volt a felelet, ép oly röviden, mint a kérdés tétetett.

„Nekem a Praterstrassén három házam van, s ezekhez egy adminisztratort keresek," folytatá a bankár ugyanazon hangon, „s Lachmann kormánytanácsost kértem meg, hogy ajánljon nekem egy derék gyakorlott számtisztet az államszámviteli hivatalból. A tanácsos ur a rendelkezés alatti hivatalnokok közül önt ajánlotta nekem."

Bienenfeld alig tudott magához térni ámulatából.

Három ily palotának adminisztratora a fővárosban becsületes uton oly jövedelmet huzott, hogy az valódi nagy uri kényelmet biztosithatott családja számára.

A sok megpróbáltatáson keresztül ment öreg valami izetlen tréfára gondolt, s bizonyosan a legdurvábban visszautasitotta volna azt, ha a bankár ajkán csak a legcsekélyebb mosolyt látta volna játszani.

De ez oly komolyan, s oly becsületesen nézett ki, hogy a szabadszáju nem merte szokott modorát követni.

„Nem téved ön, uram?" kérdé kevés szünet mulva, „Lachmann kormánytanácsos nem a legjobb barátom . . . ."

„De nekem az, s ezért ajánlott nekem egy oly becsületes s megbizható embert, mint ön. Talán még is más egyénre esett volna választása, ha a véletlen önnek nevét eszébe nem juttatja."

„A véletlen?"

„A mint a rendelkezés alatti hivatalnokok névsorat átfutotta, az elnökségtől ezen okmány küldetett hozzá, melyet aztán átvettem tőle, hogy ez alkalommal önnek átszolgáltassam."

Ezen szavakkal átnyujtá neki a visszahelyezési okmányt.

Reszkető kezekkel törte fel Bienenfeld a pecsétet, s a mint elolvasá azt, a megindulás és a hála könyei peregtek le halvány arczán.

A szivtelen férfi, mint lesben álló kigyó szemlélte őt.

„Szabad önnek üdvözletemet nyilvánitani, hivatal tiszt ur?" kérdé Erlenstein.

„Igen, de nem nekem, hanem a haza és irántam legjobb fejedelemnek!" felelé Bienenfeld megindultan: „Császárom nem feledett el engem, s szabad választást engedett, hogy akár hivatalomat ujból elfoglaljam, akár teljes fizetésemet huzzam nyugdij gyanánt."

„Tehát már mint ön rendelkezés alatt? Ez esetben igen sajnálom . . ."

„Ne vonja ön vissza szavát", szakitá meg Bienenfeld a bankárt. „Ha ön komolyan gondolkodott, s rám akarja bizni házai igazgatását . . ."

„Kétkedhetik ön? Ha én üzleti dolgokban tréfálni szoktam volna, most nem kinálhatnám önt meg házaim igazgatásával.

„Tudva van ön előtt, hogy mért bocsátottak el az állam szolgálatából, mielőtt oda a fejedelem kegyelme ismét visszahelyezett . . .?"

„Mindent tudok uram. Önnél hiányzik a diplomaták első erénye. Ön nem tudja gondolatjait elrejteni. De nekem épen olyan emberre van szükségem, a ki az igazat mindig egyenesen kimondja. Mert ha az igazság majdnem mindenütt idegen vendég is, mindazonáltal a kereskedők naplóiban otthon van az.

„Ha ön csakugyan nem nagyon gyönyörködik a hizelgőkben, akkor bennem emberére talált."

„Tehát el van ön határozva, hogy ki lép az államszolgálatából?"

„Igen, el; és a bucsunál nem fognak szemeimből a könyek záporkint omlani", jegyzé meg Bienenfeld nevetve.

(Folytatása következik.)

árucsarnok (helyesebben megnevezve terménycsarnok) felállítása iránti mozgalmak elnémultak, — s miután a volt főőrhely helyisége a városi hatóság által bérbe fog adatni, vajon azok, kik a terménycsarnok életbeléptetésére vonatkozó munkálatokkal megbizattak, és a nevezett helyiséget e czélra alkalmasnak nyilváníták, a hallgatás és késedelem által nem mulasztják-e el ezen helyiség megnyerését? — vagy lesz-e aztán e helyett a termény-csarnok számára más alkalmas helyiség.

Ezen felszólamlását a „Debreczen"-nek igen helyén találjuk, mert az alkalmas helyiség valóban életkérdés a terménycsarnok felállítására nézve, — és nem is kételkedünk azon, miszerint a város képviselő testülete — belátva ezen intézménynek nagy szükségét és hasznát — a főőrhely átengedésével elősegiteni fogja a kitűzött czélt.

Valószinü azonban miszerint a város ezen helyiséget örök időre át nem engedheti, és hogy tekintve a terménycsarnok jövőbeni gyarapodását és terjeszkedését, idő multával az czélnak meg sem fog felelhetni. Ennek folytán nem mulaszthatjuk el, hogy sajnálkozásunkat ne fejezzük ki a felett: hogy a Vágó örökösök Széchenyi utczai háza az e hó elején tartott önkéntes árverésen e czélra meg nem szereztetett; miután tudomásunkra jutott, miszerint többen voltak, kik e részben buzgólkodtak. — Nincsen Debreczenben alkalmasabb helyiség terménycsarnoknak, mint ez lett volna és könnyebben ehez jutni, alig ha leend alkalom.

Ugy halljuk, miszerint egy itteni pénzintézetnél tárgyul volt kitüzve ezen háznak megvétele a terménycsarnok és más jótékony intézmény számára, hogy mégis miért ejtetett el és miért került azon ház magán kézbe — Debreczen kereskedelmi fejlődésének, és előmenetelének kipótolhatlan nagy kárára — annak okát valóban nem tudjuk.

Sajnálni lehet, hogy ezen eszme, midőn megszülemlett, a helyett, hogy egy elzártan müködő kisebb körben forgattatott, miért nem vitetett inkább városunk szélesebb kereskedői körébe, hol annak becsét és fontosságát valószinüleg jobban megértették volna; és az ez iránti önzéstelenebb felmelegedést siker koronázhatta volna. — Ohajtjuk azonban, hogy e miatt a terménycsarnok létesitése dugába ne dőljön. Beküldetett.

* **Örvendetes mozgalomról** értesülünk a főiskolából, ugyanis, az önképzőtársulat „Heti Közlöny" czimü irott lapjában a szerkesztő irányczikket irván a Csokonai-ünnepély alkalmából, azon eszmét pendité meg, melynek lapunkban már mi is adtunk kifejezést, hogy az önképzőtársulat tagjai téli estéken a polgárikörben tartsanak felolvasásokat közérdekü dolgokról a politika teljes mellőzésével, s ugyanekkor a szerkesztő és Tóth József főmunkatárs fel is ajánlák müködésöket. Azóta — mint halljuk — többen is csatlakoztak ez eszme kivitelére. Ohajtjuk, hogy e szép terv sikerüljön.

* **Müller Lajos** tánczatanitó tegnap este a „Fehérló" nagytermében tartott **gyermekbálja**, mint ilyen kitünően sikerült. Huszonhat pár gyermek tánczolta a modern tánczoknak minden nemét, s azt mindenesetre el kell ismerni, hogy a gyermekek, ugy a mozgások szabatosságát, mint általános gyakorlottságukat illetőleg, valóban igen szép előhaladást tanusitottak, s ezáltal igazolták azon jó hirnevet, melynek Müller Lajos, mint tánczatanitó évek óta örvend. Valóban jól esett látni a szemnek a 6—12 éves kis urhölgyeket ugyancsak 6—12 éves gavallérok karján egész odaadással lejteni, s szintén lehetett látni a gyönyörködő mamák szemében a jövőre való tervezgetések hosszu sorait. A tánez a felnőttekre nem került, mert a kicsinyek egész ½ 12 óráig, a mikor aztán vége lett a kedélyes mulatságnak, nem engedék magokat leszoritani a térről.

* **Azon financz história**, melyet mult számunkban közlöttünk, a mint halljuk csakugyan vizsgálat tárgyát fogja képezni az illető tapintatlan eljárásu finánczőrök ellen. Annak idejében tudósitani fogjuk az eredményről a közönséget, most csak azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a derék és tapintatos pénzügyi igazgató Halmágyi Lipót ur, mindenesetre közmegelégedésre fog eljárni ez ügyben.

* **Uj zenemü Balázs Kálmántól.** Megjelent s szerkesztőségünkhöz beküldetett: „**Magyar hallgató ábránd.**" zongorára szerzé, s Urai Uray Irén urhölgy ő nagyságának ajánlá: **S. Balázs Kálmán**, a debreczeni népzenekar igazgatója. 37-dik mü. E jeles darab igen csinos kiállitással jelent meg. Ára 50 kr. Kapható Debreczenben ifj. Csáthy Károly könyv- és zenemükereskedésében, s Pesten Rózsavölgyinél. Ajánljuk jeles zenészünk e sikerült legujabb müvét a zenekedvelők figyelmébe. —

* **Csakugyan bebizonyult**, hogy a lapunkban is emlitett gyilkosságot, mely Csokaly határában követtetett el, Boruzs Bálint, debreczeni lakos hajtotta végre, ki borméréssel foglalkozott, egy asszonynyal élt hitlenül, kinek tudomása volt e borzasztó tettről, s azt a csendbiztos előtt be is vallotta. A meggyilkolt ember Zichy gróf székelyhidi cselédje volt, kinél akkor Boruzs csekély összeg pénzt sejtett, s e gonosz kincsvágy ösztönzé őt a gyilkosságra.

* **Időjárásunk** valahára ugy látszik megváltozott, mert pár nap óta a legkellemesebb napfényes őszi napoknak örvendünk. Elég is lett volna már az esőből, mely az utakat ugy benn a városban, mint a környéken, sőt országszerte annyira megrongálta, hogy a közlekedés igen meg lett nehezitve, s addig, mig fel nem fagy, alig lehet remény, hogy az országos feneketlen sár felszikkadjon.

* **Az igazságügyministerium** folyó hó 14-én kelt rendeletében, a városunk területén lakó gyakorló ügyvédek névjegyzékének a váltóügyvédi és tudori minőség megjelöléseivel, folyó évi deczember 5-ig fölterjesztését meghagyta.

* **Az árverelő intézetnek** városunkban felállitása legközelebb várható, mivel az ezirant folyamodó Rott Elkán és Lefkovics Józsefnek a bemutatott alapszabályok csak némi módositás végett, s az üzlet helyének kijelélölése meghagyásával adattak vissza.

* **Uj szemvizet** talált fel Dáné István polgártársunk s a miniszteriumhoz kiváltság adás végett fel is terjeszté kérvényét, mely most jött le, tiszti orvosi s hatóság vélemény felterjesztése meghagyásával.

* **A telekkönyvi munkálatoknak** állapotára vonatkozólag, az igazságügyminiszterium körrendeletet bocsátott ki, melyben a birtokszabályozás folytán szükségelt telekkönyvi átalakitások elmaradásáról s a telekk. munkálatok folyamáról sürgősen kér kimutatást.

* **Botrány.** Tegnap fényes délben, mikor épen a sákramentommal élt közönség jött a templomból a czukorgyár teherhordó szekerei hosszu sorban a már ismert zaj és lárma között akkor vonultak végig Debreczen főterén az ünneplő néppel együtt. Ez a mellett, hogy izléstelen látványt nyujt, egyuttal sérti a vallási érzületet. E botrányt, legalább vasárnapra meggátolhatná a hatóság, és pedig ugy, hogy utasittatná az illető gyár igazgatóságát, hogy vasárnapon át ne a piaczon, hanem mellékutakon szállittassa a szükséges nyerskészletet.

* **B. Ujvárosról irják nekünk**: hogy onnan megboldogult főpásztorunk temetésére küldöttség lett volna ugyan kiküldve, azonban a kegyeletes szándék kivihetetlen maradt, mert a „közlegelőhöz közel, s a czukorrépa földek mellett, Debreczen városához legközelebb eső töltés maga, s az e mögött menő ut életveszély nélkül járhatlan, ugy hogy onnan a szekerek visszatérni voltak kénytelenek". Bizony szomoru dolog ez, de még sem annyira szomoru, mint azon szegény vecsési polgár sorsa, ki szekerével felborulván a mult héten a sárba fult.

(D—y) **Sürgönyforgalom.** November 26-án 1870. A pénztárnál felvétetett sürgöny 55 db, megérkezett és kézbesittetett 68 db, felvett 400 db, kiadatott 400 db, összesen 923 darab.

November 27. A pénztárnál felvétetett sürgöny 45 db., megérkezett és kézbesitett 64 drb., felvétetett 373 drb., kiadatott 373 drb., összesen 855 darab.

* **Meghaltak.** Nov. 25. Péterfiau. Varga Józsefné, Major Juliánna 32 év. vizkórban 26. Cz. u. Kovács János l. Juliánna 1½ év. ránggörcsben. 27. Péterfiau. Ungvári József f. András 6 napos béllobban.

Szinházi szemle.

** Csütörtök nov. 24. adatott: „**Hamlet**" tragoedia 5 felvonásban; irta Schakespeare, forditotta Arany János. Nagy szinészünk, a feledhetlen Egressy Gábor óta, ki hatalmas alkotásaival nem egyszer gyönyörködteté a mi közönségünket is, alig találkoztunk a szinpadon a britt óriás örök életü dán királyfiával. De hát ki is lett volna oly merész, hogy gigási munkára vetemedjék, mert mindenesetre láng szellemet, teremtő erőt kiván e szédítő alak hü kidomboritása. Napjainkban pedig oly kevés azon választottak száma, kik igényt tarthatnának a szellemvilágban az előadó müvészet igéretföldére. Ha még is akadnak vállalkozók, kik, nem rettennek vissza a nagy munkától, sőt bátran neki fognak az ily nagyszerü schakespearei óriások ecsetelésének: nem itélják el e lángoló tüzet, mert hiszen kisérletet tenni mindenkinek kell; fokról fokra halad az, ki magasra akar feljutni. Sokan kigunyolják a fiatal tehetségek ezen merényletét s buzgó törekvésüket agyrémes vállalatnak nevezik. Mi ezt nem teszszük, mert ha önként következik is az, hogy az első föllépés még nem termi meg az ily ifju szinész számára a hervadhatlan babért: tanulmánya mindenesetre — természetesen ha szerepléséből ilyen kitünik — érdemel annyi figyelmet és elismerést, hogy bátoritó szóval kitartásra ösztönöztessék. Ha gáncsolódunk, apasztjuk a munkakedvet.

Mindezt általánosságban mondtuk el, és pedig azért, hogy a napokban egy tudákos müitész azon gáncsolódó megjegyzéssel állott elő, miszerint a provincián kár Schakespeare nyugalmát háboritani; hol akadhatnak ott oly erők kik megbirkóznának botrány nélkül az örök életü tragoediák hőseivel?! És plane Hamlet! valódi istenkisértés, hangzott tovább az érintett müitész csudálkozása. Hogy provincián mennyire lehet schakespearei darabot élvezni? azt Hőmei — hazai drámai szinészünk egyik legjobbika már többször megmutatá, és hogy Hamlet előadására mily Hejekorán volt dobva a kő: azt pedig megmutatá mult csütörtökön Mándoki, ki a czimszerepet játszotta. És itt visszatérünk oda, hol azt mondtuk fentebb: hogy nagy merészség ily óriási alakba belefogni. Az a tudákos müitész, kiről szólottunk, e pontnál megakaszihat, hogy mi az ő malmára hajtjuk a vizet; pedig dehogy hajtjuk, csak óvakodólag fejezzük ki magunkat, anélkül hogy a kis életre eleve keresztet vonnánk.

De térjünk szemlénkhez. Nemcsak mi, hanem a közönség is kiváncsian várta az estét, mit eléggé bizonyitott azon körülmény, hogy a szinház zsufolásig megtelt. Mándoki volt a központ, kire a felvont figyelem s a fürkésző szemek kitartólag irányozva voltak. És Mándoki valóban meg is érdemelte ez éber vizsgálódást.

Most részletesen nem elemezünk. Terünk ezuttal kicsiny a hosszas fejtegetésre; ezt teszszük akkor, ha „Hamlet" másodszor kerülend szinre. Jelenben csak általánosságban szolunk és előre is sietünk kimondani, hogy Mándoki többet adott, mint amennyit tőle vártunk. Előadását öntudatos tanulmány és sok részben helyes felfogás jellemzé. És mindenesetre főérdeme volt néla az, hogy játéka önállóságot mutatott.

Hamletről nagyon sok tanulmányt irtak a dramaturgok; mindenesetre ajánlatos azokat átolvasni, de csak ugy jó értékesiteni, ha a részletek nem jönek összeütközésbe a szinész egyéni nézeteivel. Oly kisérlettevőben ki alakitásait könyvekből okoskodja ki, teremtő erő nincs s igy, müvébe sem varázsolhat életet, csak utánozhat. Szükség tehát eredetiségnek lenni abban, ki alkotni akar. De ez eredetiséget nem tanácsos kezdetben alkalmazni mindenütt, meg kell hallgatni az Aestheticusok tanácsait is és csak lassanként kell lerázni, vagy idomitani azokat, a mint saját felfogásával megegyeznek, vagy épen ellenkeznek. Mándoky mindenesetre sokat olvasgatott szerepe körül és tanulmányait sikerült jelentékeny fokra emelni. Ő megérté szerepét, és ez azt hiszszük már oly előnyös birálat részére, mely vetekedik a közönség viharos kitüntetéseivel, melyekben Mándokinak a fentebb jelzett estén nem csekély része volt.

Fogadja Mándoki törekvő nemes igyekezetéért szives üdvözletünket s adja az ég, hogy a meglepő kezdet kitünő folytatást nyerjen s a czélnál majd ne hiányozzék érdeme mellől a koszoru.

= Szombaton, nov. 26-án „**Tell Vilmos**" opera 4 felvonásban. Az összelőadás kielégitő volt. Leginkább dicséretet érdemelnek azonban Tanner, a czimszerepben és Mandokyné, mint Mathild. Dalffy is igyekezettel énekelt. A karok kielégitőleg müködtek.

Fővárosi értesitő.

** A Fekete Bernát kiadásában megjelenő „Szépirodalmi Közlöny" Szana Tamás eddigi szerkesztő visszalépésével nem szünik meg. —

** Germán egy nagy angol gyártelep ügyvezetője egy hordozható öntött vasház mintájával érkezett Pestre. A ház több napig közszemlére lesz kitéve.

** A drámabiráló bizottság elfogadta Balázs Sándor „Miért nem házasodik a sógor?" czimü 1 felvonásos vigjátékát. Ugyan e szerző ismét két kisebb vigjátékot fejezett be.

** A nemzeti szinháznál jelenleg a következő nyolcz eredeti szinmü vár előadásra: „Török János" dráma Szigligetitől; „IV. Béla" Szigligeti pályadijt nyert drámája; „A közös ügyek," 1 felv. vigjáték Berczik Árpádtól; „A két jó barát," 3 felv. dráma mint mondják b. Jósika Kálmán müve; „Nőudvarlás," 1 felv. vigjáték Láng Lajostól; „A regény vége," 1 felv. vigjáték Szépfaludytól (e két utóbbi mü föltételesen van elfogadva); „A nők az alkotmányban" vigjáték 3 felv. Tóth Kálmántól; „Miért nem házasodik a sógor?" vigj. 1 felv. irta Balázs S.

** Az Eszterházy képtár megvétele fájdalom még nem bevégzett tény. Az „E—r" igen illetékes helyen kérdezősködött e siralmas dolog felől s azt hallá, hogy a kormány elhatározott szándékáról — a képtár megvásárlására vonatkozólag — semmit sem tudnak.

** Egy budai szatócshoz este bolt bezáráskor egy öreg asszony lépett be, kérve a gazdát, hogy éjszakára hadd hagyhassa puttonát a boltban, mi meg is engedtetett neki. Azonban még ideje korán prüsszentés hallatszott ki a befedett puttonból, melyre aztán kitünt, hogy abban egy 13 éves fiucska volt elrejtve, — s mint kiderült — oly czélból, hogy éjjel jól megrakodhassék. Az öreg asszonyt elfogták.

** Pfeifer Ferdinánd egy életrevaló vállalatot inditott meg „A nemzeti szinház könyvtára" czim alatt, mely a nemzeti szinházban előadott szinmüveket s operák szövegeit hozza. A füzetek sorát Szigligeti „Török János" eredeti 5 felvonásos drámája nyitja meg. —

** Budán vizvezetéket terveznek. Bizony ottan nagy szükség is volna arra.

Belföldi hirek.

*** Egy szerencsétlen falu. Inczédről a következő megindító tudósitást veszszük: Szerencsétlen községünk alig egy év leforgása alatt már kétszer égett le. 1869. jun. 3-án néhány parasztház kivételével az egész falu leégett. Ez évben már harmadszor van tüz-eset. Szept. hó közepe táján egy pajta égett le bennlevő gabna és takarmánynyal. Mult hó 28-án éjjeli 10 órakor ismét egy háztető, mely tele volt gabna és takarmánynyal; de akkor sikerült a tüz további harapódzását meggátolni. A folyó nov. hó 2-án éjjeli 12 és fél órakor, a legnagyobb szélben ismét Sütter Ferencz korcsmáros pajtája gyuladt ki: valószinüleg gonosz szándoku gyujtogatás folytán, s ismét huszonhat család lett szerencsétlenné, és sajnos! legnagyobb részt olyanok, kik a mult évben is elégtek. Pár ezer kereszt gabona és temérdek takarmány lett a lángok martaléka. Hányan panaszolták sirva: hogy félig felépült házuk ismét romokban hever. — „Azt hittük mondák, — hogy nemsokára, mint emberek szobában fogunk aludhatni — mert a tavali tüz óta csak padláson laktak — és ime! megint koldusok vagyunk." Szive fáj az embernek, ha e nyomort látja. Néhány éve már, hogy mindig rosz termésünk volt — hozzá szerencsétlenségek. Gróf Erdődy Gyula, mihelyt a szerencsétlenségről tudomást vett, azonnal vagy 60 kenyeret, sőt, zsirt és lisztet küldött a leégettek közt kiosztandót.

*** Az erdélyi vasuti munkálatoktól az olasz és német munkások eltávoztak; beszélik, hogy a fővállalkozók megbuktak; annyi bizonyos, hogy a vasut-épités nem fog véglegesen abban hagyatni.

*** Koriosum. Pozsonyban közelebb halt meg egy nő, ki 30 év óta böjtöl, mivel akkor gyermekét véletlenül agyonnyomta, azóta hetenként két nap nem evett, s egyébkor is csak a legszükségesebb ételekkel élt.

*** Honvédemlék. Iglón e hó 27-kén leplezték le a szepességi honvédemléket. Énekelték a Szózatot és Hymnust, ezenkivül beszédek tartattak magyar, német és tót nyelven.

*** Azujvidéki hajóhidat az elszabadult uszótalpak kettészakitották, öt talp elmerült.

*** Szivtelenség. Győrött a gőzhajóállomásnál mult csütörtökön egy utas, kiszállás közben a pokoli sötétben arczra bukott s annyira megsérült, hogy majdnem halva maradt. Orrán, száján omlott a vér s mikor az állomási személyzettől, mely e szerencsétlenségnek szemtanuja volt, egy kis vizet kért nem csak hogy nem adtak neki, de még a váróterembe sem eresztették be.

*** Örömhir a zempléniekre nézve, **hogy a szerencs-ujhelyi vasutvonalon már kezdik lerakni a sineket.**

*** A nagy-szalontai járásban a jegyzők társulatot alakitottak önképzésök végett, alapszabályukat a kormány is megerősitette.

*** Nagy Károly városa reáltanodát akar felállitani, s e végett adakozásra szólitja fel a megyéket.

*** M. Keresztesen a ref. iskolai igazgató, Salamon Gábor lelkes buzgólkodása folytán és vezetése mellett dalárda alakult, mely jelenleg még csak 12 tagból áll, de szorgalmasan müködik.

*** Nagyváradon egy pintérmester ujonan feltalált szerkezetü borsajtójára — királyi szabadalmat nyert.

*** Győrött az „ismeretterjesztő kör" nagy érdekeltséget keltett maga iránt, a felolvasásokra oly tömegesen járnak, hogy a terembe is alig férnek, s nagyobb felolvasási helyről kellett gondoskodni.

*** A kolozs-monostori gazdasági legfelsőbb tanintézet ideiglenes igazgatóját Kodolányi Antalt a király ezen állomásban véglegesen megerősitette.

*** Az erdélyi muzeum-egylet körében is megpendült a nyilvános felolvasások eszméje, az ügy életbeléptetése azonnal elhatároztatott, s többen ajánlkoztak is értekezésekre. Ezen egyletet egyébiránt nagyban sulytja a — közöny, becses kiadványai ott hevernek a könyvárus polczain, de azért most is megkisérti egy füzetet közrebocsátani.

*** A „Jászkunság" derék szerkesztője Pásztor Ferencz költeményei — mint halljuk — megjelentek. E füzetből szép költeményeket közöltek mutatványul, a lapokban átalában jó hir előzte meg e müvet, a melyköltői termékek e szegény korában valódi nyereségnek tekinthető.

*** 32 szabolcsi shajdusági honvéd-altiszt és huszár nyilatkozatot küldött a „Magyar Ujság"-hoz, kijelentvén, hogy ők Elek Gusztávot a század apjának tekintik, a reá tett vád igaztalan. A nevezett lap nem közli, hanem csak felemliti e nyilatkozatot, mert oly hangon van irva, mely nem közönség elé való.

Délutáni posta.

— Tours, november 27. A „Moniteur" mondja: Tagadhatlan, hogy nagy ütközet előtt állunk; eddig minden egyes csatározásnál előnyben voltunk. Az ellenség Montargis és Gien felől jobb szárnyunk ellen fenyegető demonstratiót csinált, azonban nagyobb nagyobb erőre talált, mi őket támadási tervüknek megváltoztatására kényszerité. Az ellenség gyorsan segélyül hozá küzderejét, a centrumot a jobbszárny ellen, hogy balszárnyunkat megkerülhesse; nagy hadi erejének mozdulatai kényszeriték a vezénylő tábornokot, hogy az összpontositást elrendelje, minek folytán Chateaudun kiüríttetett. — A poroszok Auffonnál a garibaldisták által szétverettek; 150 halottat és sebesültet s 200 foglyott vesztettek a poroszok.

Tours, nov. 27. A minisztérium sürgönyei kisebb csatározásokról tesznek jelentést. Egy 25-ről kelt rendelet 10 nagy tábornak azonnali felállitása iránt intézkedik, és pedig: St. Omer, Cherbourg, Gouille, Nevers, Rochelles, Bordeaux, Clermont, Ferrand, Toulous, Rasdelanciers és Lyonban. — Minden tábor 20,000 embert fogad be, s hadmüveleti táborul szolgál, mig mások, melyek 60,000 embert fogadnak be, tanitási táborokul.

— Berlin, november 27-én. (Hivatalos.) Troskow tábornok 24-én Belfort előtt az ellenséget positiójából kiüzte s egy kitörést viszszavert.

— Brüssel, nov. 26. A vasuti összeköttetés Havre, Amiens és Brüssel közt még nincs megszakitva, ellenben Havre és a déli részek között egy Lemaus felé nyomuló porosz hadtest által elmetszetett.

— Belgrád, nov. 26. A „Vidovdan" felel a „Journ. Petersbourg"-nak, mely a Kiletnek lecsendesitését Oroszország elégedettségétől tette függővé, s azt mondja: A mi kiélégitésünk nem függ azon viszonyoktól, melyek a porta és Oroszország közt léteznek, hanem a loyális reformoktól, melyek Szerbia és Bulgária helyzetét javitandják. Egyedül mi vagyunk hivatva kimondani, mi elégit ki bennünket s senki más.

— London, nov. 27. Az „Observer" az orosz záros ugy jelzi, mint a mely igen békülékeny szellemben van irva. Habár a tartalom egészben még nem is kielégitő, mindazáltal az előbbi dictatori hang mellőzete világos nyereség a béke érdekében.

— Flórencz, nov. 26. A király Kübecket és Brossiert fogadta, kik Aosta hg. királylyá választása alkalmából tisztelegtek.

— München, nov. 27. A kamarák egybehivásának határideje decz. 5-ére tüzetett. A „Donau Ztg." szerint: Bajorország politikája Beustnak Münchenből távoztával változott meg; e pillanattól került felül az udvarnál a porosz párt, élén Holnstein gróffal.

A „Debreczen"
eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Bécs, nov. 28. Az a hire, hogy Bismarck Londonban javaslatot tett, hogy a keleti kérdésben Konstantinápolyban egy ad hoc conferentia tartassék. Angolország ezen javaslatot állitólagosan elfogadhatónak találta, Olaszország sem fogadta azt kedvezőtlenül.**

= **Genf, nov. 28. Garibaldi főhadiszállásáról nov. 23-ról jelentik, hogy Bonnes és Creusotnál a hadtestek állást változtattak.**

= **Tours, nov. 28. Miroszlavszky felhatalmazást kapott egy hordozható tábornak [camp roulant] az ő rendszere szerint felállitására.**

= **Florencz, nov. 28. Gortsakoff jegyzékére békülékeny hangon irt válasz menesztetett.**

KÖZGAZDASZAT.

(e) Debreczen, nov. 28. A heti sertés vásár a legsilányabbul ütött ki, sertés volt elég; főleg hizott, és féljavitott nagy számmal hajtatott, de igen kevés kelt el: ugy a sovány mint a hizott sertés ára alább szállott, kivált a soványé; a hizott sertés font számra 22—24 krajczár.

Az elő hetivásárra az alig járható, s mondhatni igen sok helyen életveszélylyel járó utak miatt kevesen jöhettek némi élelmi czikkekkel, élelőféle kevés volt, hamar vevőre talált; a rozs ára a mult hetinél 10 krral alább szállt, köble 6 frt felsőár 6 frt 10 kr volt, tengeri ára a minémüséghez különböző volt 5 frt 60, 4 frt 40 krig. Kenyeret a mult hetinél többet hoztak, de az ára ugyanaz. 4 db tojás 10 kr. Szalonna mázsaszámra, uj sós 24—29 frt, ó szalonna 34 frt, disznó zsir 1 mázsa 42—43 frt, 1 iteze 44 kr. — Zöldség féle sok s olcsó volt.

Az idő hüvös.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről nov. 28-ról.

Arany . . . 5 frt 90 kr. | Ezüst . . 122 frt 50 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

172. ÁRJEGYZÉK
az „ISTVÁN" gőzmalom gyártmányairól.
(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	15	40
B. Ugyanaz apró szemü	15	40
C. Dara középszerü	14	40
0. Királyliszt	14	80
1. Lángliszt	14	20
2. Montliszt	13	80
3. Zsemjeliszt	13	—
4. Ugyanaz	12	60
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	11	60
6. Ugyanaz II. rendü	10	40
7. Barna kenyérliszt I. rendü	9	40
8. Barna „ II. „	8	40
Rozsliszt I. rendü	9	20
Rozsliszt II. rendü	7	60
00 Árpakása	18	—
0. Árpakása	16	—
1. Árpakása	12	—
2. Árpakása	10	—
3. Árpakása	9	—
Árpadara	11	—
Zsák nélkül.		
Lábliszt I. rendü	6	—
„ II. „	3	40
Korpa	2	—
Árpaliszt	4	20

A buza- és rozs-készítmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

Simaőrlés mázsánként. . — 80
Darálás . „ . . . — 40

Debreczen, nov. 27. 1870.

Kitünő házi koszt

kapható akár elhordva, akár a háznál a legjutányosabb feltételek mellett deczember 1-től fogva.

Novák Imrénénél
Hatvan utcza 1573. sz. a. 467. 1-3.

Datolya, Szultánfüge, Olaszmogyoró, Kártifiola kapható
460. — Geréby és Hannignal.

Állatorvosi jelentés.

Alólirott, ki a katonaságnál állatorvosi minőségben több mint 20 éven át a legsikeresebben müködtem, s ki a hosszas gyakorlat által a lovak, és minden egyéb állatok betegségeiben a legsikeresebb gyógykezelést sajátitottam el, — lakásomat e városba tettem át, s ajánlom fenti minőségbeni szolgálatomat a n. é. közönségnek.

Tudatom egyszersmind, hogy egy gyógykovács műhelyt is nyitok, melyben lovak a legczélszerübben és legjutányosabban vasaltatnak.

Blechinger Ferencz.
457. 4—5. okleveles állatorvos
Lakása N. Váradutcza 2225. —

Strahino, Gorgonzola, Ementhali, Chester, Groji, Parmazán sajtokat, és valódi olasz Makaronit ajánl
Geréby és Hannig 463 3—1

Jó száraz TÜZI-FA.

A debreczeni vasuti pálya-udvaron átveendő, — kapható jutányos árért egy öltől feljebb bármily mennyiségben.

Feischl Fülöp.

szállitmányi irodájában, Széchényi utcza
442 1—10 saját házánál 1788-ik sz. a.

Nyavalyatörési görcsöket
(Fallsucht.)

gyógyit doktor **Killisch O.** nehézkór-gyógyász Berlinben; — Louisenstrasse Nr. 45, ki már több mint száz ily betegséget gyógyitott ki. Értekezhetni vele levél utján.
24—38

Debreczen 1870, Nyomatja Telegdi Lajos betüivel Szöllősy Mihály.